

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 930/01
Zo dňa: 08. 07. 2014

Počet výťahkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 13
Počet príloh: 0

PROTOKOL

**o výsledku kontroly
hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom
v subjektoch štátnej správy a územnej samosprávy**

PE-ES, n. o.

Trenčín september 2014

Zhrnutie

Kontrola hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch štátnej správy a územnej samosprávy vychádzala zo schváleného strategického zámeru kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) na roky 2012 – 2014.

PE-ES, n. o. poskytovala sociálne služby formou prevádzkovania zariadenia pre seniorov a domova sociálnych služieb. Na túto činnosť jej boli poskytnuté príspevky podľa zákona o sociálnych službách od troch samosprávnych krajov a od subjektov štátnej správy prostredníctvom obce. Prijaté príspevky boli čerpané na stanovený účel a vo vyúčtovaní príspevkov neboli rovnaké výdavky zúčtované súčasne rôznym poskytovateľom príspevkov.

Porušenie zákona o neziskových organizáciách bolo zistené, keď k účtovnej závierke a výročnej správe nebolo predložené vyjadrenie revízora správnej rady a keď vo výročnej správe nebol uvedený prehľad o peňažných príjmoch a výdavkoch. Ďalej bol uvedený zákon porušený tým, že rozpočet nebol zostavený ako rozpočet príjmov a výdavkov, ale ako rozpočet príjmov a nákladov, teda použitím údajov, ktoré neboli vo vzájomnej ekonomickej súvislosti a zároveň tým, že hospodárenie neziskovej organizácie nebolo podľa schváleného rozpočtu. Nedostatky boli zistené aj pri nákladoch na podnikateľskú činnosť, ktoré neboli účtované oddelene od nákladov spojených so všeobecne prospešnými službami.

Zákon o účtovníctve bol porušený tým, že v poznámkach k účtovnej závierke neboli uvedené informácie o poskytnutom preddavku na obstaranie majetku, ktoré významným spôsobom poskytovali pohľad na finančnú situáciu a ktoré vysvetľovali a doplňovali údaje v súvahe, ďalej tým, že v účtovníctve nebolo účtované o stave a pohybe záväzku voči dodávateľovi, ktorému bol poskytnutý preddavok. Nedostatky boli zistené aj pri účtovnom doklade, na ktorom bolo uvedené iné číslo účtu ako číslo účtu, na ktorom bol v účtovníctve doklad zaúčtovaný, a pri účtovom rozvrhu, ktorý bol zostavený tak, že obsahoval analytický účet, ktorý nebol predmetom účtovníctva. Uvedenými porušeniami nebolo účtovníctvo vedené správne, úplne, preukázateľne a zrozumiteľne, čo bolo tiež porušením zákona o účtovníctve.

Zmluvné podmienky boli porušené pri čerpaní príspevku na sociálne služby, keď výdavky zúčtované z príspevku samosprávneho kraja neboli uhrádzané priamo z osobitného dotačného účtu, pričom nebolo zabezpečené samostatné účtovníctvo výdavkov a keď na origináloch účtovných dokladov nebol uvedený text, a to - hradené z príspevku TSK vo výške. Týmto konaním bola zároveň porušená finančná disciplína podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy.

Porušenie zákona o sociálnych službách bolo zistené, keď v dodatku ku zmluvám o poskytovaní sociálnej služby bola úhrada za sociálne služby rozdelená na dve čiastky, pričom nižšia suma bol pomenovaná ako bezúčelový dar. Ďalej bol citovaný zákon porušený, keď časť takto získaných darov nebola použitá v súlade s predmetom činnosti neziskovej organizácie, ale bola vrátená späť darcom. Takýmto vrátením darov boli znížené výnosy neziskovej organizácie pod sumu ekonomicky oprávnených nákladov, čím nevznikla povinnosť vrátiť pomernú časť príspevkov prijatých z verejných financií.

Zákon o sociálnom poistení bol porušený, keď sociálne poistenie za zamestnancov a zamestnávateľa bolo opakovane zaplatené po stanovenom termíne a to aj napriek tomu, že v pokladnici neziskovej organizácie boli v stanovenom termíne peňažné prostriedky v sume prevyšujúcej hodnotu splatného záväzku.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Vzhľadom na zistené porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov neboli formulované odporúčania na odstránenie zistených nedostatkov.

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 930/01 zo dňa 08. 07. 2014 vykonali:

Ing. Andrej Jankech, vedúci kontrolnej skupiny
Ing. Andrea Trstenská, členka kontrolnej skupiny
Ing. Slavomír Škyrta, člen kontrolnej skupiny

kontrolnú akciu hospodárenia s finančnými prostriedkami a nakladania s majetkom v subjektoch štátnej správy a územnej samosprávy, ktorej účelom bola kontrola súladu hospodárenia s verejnými prostriedkami so všeobecne záväznými právnymi predpismi a plnenie povinností pri hospodárení a nakladaní s majetkom štátu a územnej samosprávy na základe doručených informácií, poznatkov a odporúčaní od zainteresovaných a kompetentných orgánov, parlamentu, poslancov, inštitúcií verejnej správy, organizácií a občanov.

Kontrola bola vykonaná v čase od 10. 07. 2014 do 11. 09. 2014 v kontrolovanom subjekte

PE-ES, n. o., Diviacka Nová Ves 465, 972 24 Diviacka Nová Ves, IČO 37923251

za kontrolované obdobie roku 2013 a obdobie súvisiace so získanými informáciami, poznatkami a odporúčaniami od zainteresovaných a kompetentných orgánov, parlamentu, poslancov, inštitúcií verejnej správy, organizácií a občanov.

Predmetom kontroly bol rozpočet kontrolovaného subjektu, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom a úroveň vnútorného kontrolného systému.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1 Rozpočet kontrolovaného subjektu

1.1 Charakteristika kontrolovaného subjektu

PE-ES, n. o. (ďalej aj „nezisková organizácia“ alebo „účtovná jednotka“) vznikla 23. 08. 2006 registráciou na základe zakladacej listiny v zmysle zákona č. 213/1997 Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o neziskových organizáciách“).

Nezisková organizácia prevádzkovala zariadenie poskytujúce sociálne služby formou domova sociálnych služieb a zariadenia pre seniorov s celkovou kapacitou 40 miest v dvoch susedných obciach Trenčianskeho kraja, a to Diviacka Nová Ves a Nitrianske Sučany.

Zariadenie poskytovalo celoročnú starostlivosť o občanov v seniorskom veku, najmä v prípade, ak ich nepriaznivý zdravotný stav vyžadoval sústavnú starostlivosť inej osoby, ktorú nemohla zabezpečiť rodina ani opatrovateľská služba. Nezisková organizácia poskytovala komplex služieb, akými boli stravovanie, bývanie, zaopatrovanie a aj formy starostlivosti ako poradenstvo, kultúrne a záujmové činnosti. Cieľom zariadenia bolo

zabezpečovanie kvalitnej starostlivosti s humánnym a etickým prístupom k prijímateľom služieb, vytvorenie atmosféry a pocitu domova pri súčasnom rešpektovaní a dodržiavaní práv a slobôd starších občanov.

Nezisková organizácia vykonávala okrem hlavnej neziskovej činnosti aj podnikateľskú činnosť v oblasti prenájmu nehnuteľnosti a poskytovania stravy.

1.2 Zostavenie a plnenie rozpočtu

Kontrolou bolo preverené zostavenie rozpočtu neziskovej organizácie na rozpočtové obdobia rokov 2012 a 2013. Obidva rozpočty boli vypracované v štruktúre - predpokladané náklady a predpokladané príjmy. Za rok 2012 uvádzala organizácia predpokladané náklady rovnako ako aj príjmy v sume 320 448,00 eur a pre rozpočtový rok 2013 to boli náklady a príjmy v sume 253 000,00 eur. Správna rada neziskovej organizácie rozpočet pre príslušné rozpočtové roky schválila a boli overené revízorom kontrolovaného subjektu.

Po ukončení rozpočtových období vypracovala nezisková organizácia plnenie rozpočtu za rozpočtové obdobia rokov 2012 a 2013. Štruktúra plnenia rozpočtov bola rovnaká ako pri zostavení rozpočtov, t. j. v členení na náklady a príjmy.

Nezisková organizácia za rok 2012 rozpočtovala predpokladané náklady v sume 320 448,00 eur a ich skutočné plnenie v sume 274 687,00 eur, teda čerpanie na 85,72 %. Predpokladané príjmy boli vyčíslené v sume 326 448,00 eur napriek skutočnosti, že pri vypracovaní rozpočtu bola suma predpokladaných príjmov 320 448,00 eur. Plnenie príjmov bolo v sume 312 187,00 eur, čo predstavovalo plnenie na 95,63 %.

Za kontrolované obdobie roku 2013 rozpočtovala nezisková organizácia predpokladané náklady v sume 253 000,00 eur a ich skutočné plnenie v sume 337 678,00 eur, teda prekročenie ich čerpania o 33,47 %. Predpokladané príjmy za uvedené obdobie boli uvedené v sume 253 000,00 eur, plnenie príjmov bolo v sume 360 083,00 eur, čo predstavovalo plnenie na 142,33 %.

Porovnaním údajov o výške nákladov v dokumente o plnení rozpočtu za rok 2013 s údajmi o nákladoch podľa účtovnej závierky boli zistené rozdiely. Podľa vyjadrenia neziskovej organizácie k zostaveniu a plneniu rozpočtu v rozpočte neboli zachytené všetky náklady, len tie, ktoré boli zvlášť sledované.

Kontrolou bolo preukázané, že zostavením rozpočtu v členení na príjmy a náklady (namiesto príjmy a výdavky, pričom nebolo použité nesprávne názvoslovie) a vykázaním rozdielných číselných údajov v samotnom rozpočtovom procese, ale aj medzi rozpočtom a účtovníctvom bolo porušené ustanovenie § 32 ods. 1 zákona o neziskových organizáciách, podľa ktorého nezisková organizácia hospodári podľa schváleného rozpočtu a zároveň nebol dodržaný postup v zmysle ustanovenia § 32 ods. 2 zákona o neziskových organizáciách, podľa ktorého rozpočet neziskovej organizácie obsahuje všetky rozpočtové príjmy a výdavky.

2 Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom z verejných zdrojov

2.1 Dotácie

Kontrolovaný subjekt v období rokov 2012 a 2013 prijal príspevky na vykonávanie sociálnych služieb podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) od viacerých poskytovateľov príspevku podľa nasledujúcej tabuľky:

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Tabuľka č. 1

Poskytnuté príspevky podľa zákona o sociálnych službách v eur

Poskytovateľ	Rok 2012	Rok 2013
Bratislavský samosprávny kraj	1 956,42	5 632,87
Nitriansky samosprávny kraj	1 741,74	2 268,98
Obec Diviacka Nová Ves	38 400,00	38 400,00
Trenčiansky samosprávny kraj	62 331,31	62 695,92
Spolu	104 429,47	108 997,77

Príspevky poskytnuté jednotlivými samosprávnymi krajmi boli poskytnuté na sociálnu službu pre konkrétnych klientov zariadenia v závislosti od miesta ich trvalého bydliska formou celoročného pobytu v domove sociálnych služieb.

Obec Diviacka Nová Ves poskytla kontrolovanému subjektu príspevok v roku 2012 a 2013 na sociálnu službu formou celoročného pobytu v zariadení pre seniorov, pričom finančné prostriedky na tieto príspevky boli obci poskytnuté zo štátneho rozpočtu SR v roku 2012 prostredníctvom Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR (ďalej len „MPSVaR SR“) a v roku 2013 prostredníctvom Úradu vlády SR.

Príspevky poskytnuté samosprávnymi krajmi boli kontrolovanému subjektu poskytované priebežne formou mesačných, resp. štvrťročných preddavkov, ktoré boli vyúčtované osobitne každému poskytovateľovi po uplynutí kalendárneho štvrťroka. Príspevky poskytnuté obcou boli poukázané jednou sumou a vyúčtované po uplynutí kalendárneho roka.

Okrem príspevkov poskytovaných podľa zákona o sociálnych službách prijala nezisková organizácia ďalšie finančné prostriedky z verejných financií, resp. od súkromných organizácií v rámci nimi vyhlásených grantových schém.

Tabuľka č. 2

Poskytnuté finančné prostriedky mimo zákona o sociálnych službách v eur

Poskytovateľ	Rok 2012	Rok 2013
ÚPSVaR Prievidza (§§ 56, 59, 60)	45 142,97	36 459,35
Finančná správa SR	596,20	675,39
MPSVaR SR – účelová dotácia	0,00	12 000,00
Súkromné granty	5 750,00	1 200,00
Spolu	51 489,17	50 334,74

Príspevky prijaté od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ÚPSVaR“) Prievidza predstavovali refundácie bežných výdavkov na základe viacerých uzatvorených zmlúv z dôvodu prevádzky chránenej dielne ako aj príspevkov na mzdy a odvody pre zdravotne postihnutých zamestnancov a ich pracovných asistentov.

Účelovo viazaný príspevok poskytlo MPSVaR SR na kúpu automobilu v sume 9 000,00 eur a príspevok na bezbariérovú úpravu zariadenia v sume 3 000,00 eur.

Príspevky od Finančnej správy SR predstavovali príjem z poukázania podielu dane z príjmov fyzických a právnických osôb a boli použité na hlavnú činnosť neziskovej organizácie.

Kontrola účelu použitia prostriedkov od súkromných darcov v rámci ich grantových schém nie je v kontrolnej pôsobnosti NKÚ SR.

Jednotlivé zmluvy o poskytnutí príspevkov uzatvorené so samosprávnymi krajmi určovali, ako zmluvnú podmienku, vedenie samostatného dotačného účtu, resp. samostatného účtovníctva výdavkov podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“) hradených z poskytnutého príspevku,

ďalej povinnosť postupovať pri obstarávaní tovarov a služieb podľa zákona č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“) a pod. Trenčiansky samosprávny kraj (ďalej len „TSK“) ako zmluvnú povinnosť zaviazal kontrolovaný subjekt vyznačiť na origináli účtovného dokladu, ktorý bol uhradený z poskytnutého príspevku, text „hradené z príspevku TSK vo výške eur“.

Kontrolou bolo zistené, že kontrolovaný subjekt mal zriadených päť osobitných bankových účtov, a to jeden samostatný účet pre každého poskytovateľa príspevku. Príspevky boli zriaďovateľmi poukazované na tieto osobitné účty a kontrolovaný subjekt tieto prostriedky následne vyberal v hotovosti do pokladnice na úhradu hotovostných výdavkov, resp. prevádzal na bežný účet, z ktorého boli hradené všetky výdavky súvisiace s poskytovaním sociálnych služieb, ktoré boli predmetom jeho hlavnej činnosti.

Náklady a ani výdavky neziskovej organizácie neboli ďalej analyticky členené podľa zdrojov finančných príspevkov, z ktorých boli hradené. Celkovú výšku zaplatených výdavkov a správnosť ich rozčlenenia na vyúčtovanie viacerým poskytovateľom dotácií za rovnaké obdobie (najmä mzdy a odvody do poisťovní) bolo preto možné overiť len prostredníctvom predloženého vyúčtovania a účtovných dokladov neziskovej organizácie ako účtovnej jednotky.

Tým, že kontrolovaný subjekt nehradil výdavky priamo z osobitného dotačného účtu a zároveň nezabezpečil samostatné účtovníctvo výdavkov bolo porušené ustanovenie článku XII, bod 5 zmluvy s TSK, podľa ktorého bol poskytovateľ sociálnej služby povinný zriadiť osobitný účet pre poskytnutý príspevok a viesť samostatné účtovníctvo výdavkov hradených z poskytnutého finančného príspevku podľa zákona o účtovníctve.

Ďalej bolo kontrolou zistené, že na origináloch účtovných dokladov nebol uvedený text „hradené z príspevku TSK vo výške eur“, čím boli porušené podmienky zmluvy podľa vyššie uvedeného rovnakého článku a bodu, podľa ktorého bol poskytovateľ sociálnej služby povinný zároveň vyznačiť na origináli účtovného dokladu „hradené z príspevku TSK vo výške ...“.

Konaním podľa predchádzajúcich odsekov bolo zároveň porušené ustanovenie § 31 písm. n) zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého je porušením finančnej disciplíny porušenie pravidiel a podmienok, za ktorých boli verejné prostriedky poskytnuté.

Kontrolou vyúčtovaní všetkých príspevkov poskytnutých jednotlivými samosprávnymi krajmi za jeden náhodne zvolený štvrťrok bolo zistené, že príspevky boli čerpané na účely stanovené v uzatvorených zmluvách, t. j. prednostne boli čerpané na mzdy a odvody poistného, ďalej na platby za nájomné, energie a služby. Zosumarizovaním uvedených položiek vyúčtovania za všetky samosprávne kraje v zvolenom období vrátane položiek, ktoré boli predložené na refundáciu ÚPSVaR Prievidza, bolo zistené, že súčet týchto položiek bol nižší ako skutočne zaplatené výdavky, t. j. že kontrolovaný subjekt nepožadoval preplatenie rovnakého výdavku od viacerých poskytovateľov príspevku súčasne. Plnenie ďalších zmluvných podmienok nebolo predmetom kontroly.

Porovnaním údajov na dodávateľských faktúrach a údajov uvedených vo vyúčtovaní bolo zistené, že kontrolovaný subjekt uplatňoval vo vyúčtovaní sumu menšiu ako 50 % z celkovej ceny dodanej služby, resp. tovaru, preto nemal postavenie obstarávateľa ani verejného obstarávateľa podľa zákona o verejnom obstarávaní.

Ďalej bolo zistené, že nezisková organizácia ako poskytovateľ sociálnej služby mala s jej jednotlivými prijímateľmi sociálnej služby uzatvorenú zmluvu o poskytovaní sociálnej služby, ku ktorej boli uzatvárané dodatky. V kontrolovanom období bolo preverených spolu 32 zmlúv, pričom bolo zistené, že v rámci 14 zmlúv bol uzatvorený dodatok, predmetom

ktorého bolo rozdelenie dovtedy platenej sumy za úhradu sociálnych služieb na dve čiastky, kde vyššia čiastka bola naďalej označená za úhradu sociálnych služieb a nižšia bola pomenovaná ako sponzorský dar bez uvedenia účelu jeho použitia, pričom ostatné zmluvné podmienky neboli menené.

Uzatvorením dodatku ku jednotlivým zmluvám o poskytovaní sociálnej služby, predmetom ktorého bolo poskytovanie pravidelného mesačného daru súčasne s platbou za poskytovanú sociálnu službu bolo porušené ustanovenie § 74 ods. 6 zákona o sociálnych službách, podľa ktorého poskytovateľ sociálnej služby nesmie podmieniť uzatvorenie zmluvy o poskytovaní sociálnej služby peňažným plnením alebo nepeňažným plnením.

Nezisková organizácia vrátila iba časť takto prijatých darov jednotlivým darcom v celkovej sume minimálne 19 000,00 eur v roku 2012 a v sume 26 747,28 eur v roku 2013, čo bolo v rozpore s ustanovením § 71 ods. 5 zákona o sociálnych službách, podľa ktorého možno finančné prostriedky darované poskytovateľovi sociálnej služby použiť len na účel určený darcom v písomnej darovacej zmluve. Ak účel nie je darcom v písomnej darovacej zmluve určený, prostriedky získané touto darovacou zmluvou sa použijú v súlade s predmetom činnosti definovaným v zriaďovacej listine alebo zakladacej listine poskytovateľa sociálnej služby alebo v súlade so zámermi poskytovanej sociálnej služby.

Vrátením darov ich darcom bola zároveň znížená suma finančných prostriedkov určená na úhradu ekonomicky oprávnených nákladov. Podľa ustanovení zákona o sociálnych službách je nezisková organizácia povinná vrátiť poskytovateľovi pomernú časť príspevku, ak dosiahne pri poskytovaní sociálnych služieb podľa zákona o sociálnych službách zisk, pričom v roku 2012 dosiahla nezisková organizácia zisk len vykonaním účtovných operácií súvisiacich s prechodom na podvojnú účtovníctvo. Účtovná evidencia kontrolovaného subjektu nebola analyticky členená tak, aby bolo možné vyčíslit' sumu, o ktorú výnosy prevyšujú ekonomicky oprávnené náklady v členení podľa jednotlivých poskytovateľov finančných prostriedkov z verejných financií.

Kontrolovaný subjekt nebol povinnou osobou podľa ustanovení zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií v znení neskorších predpisov), preto nemal povinnosť zverejňovať na svojom webovom sídle zmluvy, faktúry a objednávky.

2.2 Účtovníctvo

Rok 2012

Za kontrolované obdobie roku 2012 vypracovala nezisková organizácia účtovnú závierku so všetkými zákonom stanovenými súčasťami – súvaha, výkaz ziskov a strát a poznámky.

Nezisková organizácia hospodárila v danom období s majetkom v sume 111 972,46 eur. Významné hodnoty aktív boli najmä poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok v sume 50 000,00 eur, pokladnica v sume 33 334,50 eur a samostatné hnutelné veci v sume 15 344,96 eur.

Aktíva boli kryté vlastnými a cudzími zdrojmi a časovým rozlíšením. Vlastné zdroje boli tvorené zo základného imania vo výške 54 381,27 eur a zisku vo výške 21 781,58 eur. Cudzie zdroje boli v hodnote 28 936,61 eur a časové rozlíšenie v sume 6 873,00 eur.

Pohľadávky účtovnej jednotky boli ku koncu účtovného obdobia len krátkodobé v sume 10 969,64 eur, pričom významnou položkou pohľadávok bola pohľadávka voči ÚPSVaR Prievidza v sume 9 911,65 eur za nevyplatené refundácie výdavkov.

Závazky účtovnej jednotky boli tvorené z dlhodobých záväzkov v hodnote 716,24 eur a krátkodobých záväzkov v hodnote 17 185,42 eur. Krátkodobé záväzky boli záväzky z obchodného styku, voči zamestnancom, voči inštitúciám sociálneho zabezpečenia a daňovými záväzkami.

Nezisková organizácia hospodárila v roku 2012 so ziskom 21 781,58 eur, z toho 18 282,63 eur bol zisk z hlavnej nezdaňovanej činnosti, ktorý bol vyčíslený v súvislosti s prechodom zo sústavy jednoduchého účtovníctva z roku 2011 na podvojný, a zisk v sume 3 498,95 eur z podnikateľskej zdaňovanej činnosti.

V danom období plynuli neziskovej organizácii z hlavnej činnosti významné výnosy tržby za poskytnuté sociálne služby klientom v hodnote 143 602,00 eur. Z podnikateľskej činnosti to boli tržby z prenájmu priestorov v hodnote 3 600,00 eur a tržby z predaja obedov v hodnote 720,00 eur. Kontrolovaný subjekt prijal dary od fyzických osôb v celkovej hodnote 7 991 eur, ktoré vykázala vo výkaze ziskov a strát ako prijaté príspevky od fyzických osôb za hlavnú nezdaňovanú činnosť. V priebehu roka 2012 prijal kontrolovaný subjekt dotácie na prevádzku v celkovej výške 149 341,71 eur.

Náklady neziskovej organizácie tvorili náklady na hlavnú nezdaňovanú činnosť, najmä mzdy a poistenie, ďalej spotrebované energie, materiál, opravy a udržiavanie, ostatné služby, odpisy dlhodobého hmotného majetku a boli v hodnote 289 587,47 eur. Náklady na podnikateľskú zdaňovanú činnosť kontrolovaný subjekt neuplatňoval napriek tomu, že z podnikateľskej činnosti výnosy vykázal.

Nezisková organizácia mala účtovnú závierku overenú audítorom. K účtovnej závierke uviedol audítor podmienené stanovisko o tom, že účtovná závierka poskytuje vo všetkých významných súvislostiach pravdivý a verný obraz finančnej situácie a o výsledku hospodárenia. Základom pre podmienené stanovisko audítora bolo, že za predchádzajúci rok nebol vykonaný audit účtovnej závierky, ktorá bola zo sústavy jednoduchého účtovníctva a zároveň, že audítor nemal možnosť zúčastniť sa fyzickej inventarizácie majetku a zásob a získať dostatočné dôkazy o správnosti vykázaných počiatočných stavov.

K správe audítora bol vypracovaný „Dodatok správy audítora o overení súladu výročnej správy s účtovnou závierkou“, ktorým boli overené účtovné informácie vo výročnej správe. Na základe vykonaného overenia audítor odporučil neziskovej organizácii:

- viesť v účtovníctve finančné prostriedky klientov, ktoré sú v úschove,
- zaviesť účtovanie nákladov a výnosov na strediská, resp. činnosti v členení na hlavnú činnosť, podnikateľskú činnosť a správu,
- spracovať kalkuláciu nákladov na stravovanie,
- aktualizovať interné predpisy pre oblasť účtovníctva.

Kontrolou správnosti účtovných dokladov bolo zistené, že 31. 12. 2012 poskytla účtovná jednotka finančnú hotovosť ako preddavok na obstaranie dlhodobého hmotného majetku vo výške 50 000,00 eur. Finančná hotovosť bola podľa účtovného dokladu vyplatená v hotovosti riaditeľke organizácie a bola zaúčtovaná na ťarchu (strana má dať) účtu 335 002 - Pohľadávky voči zamestnancom – riaditeľka a v prospech (strana dal) účtu 211 001 - Pokladnica. Kontrolou hlavnej knihy bolo zistené, že uvedený zápis sa v obratoch účtu 335 002 v účtovníctve nenachádzal. V hlavnej knihe účtovnej jednotky bol daný účtovný prípad zaúčtovaný na ťarchu (strana má dať) účtu 052 001 - Poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok a v prospech (strana dal) účtu 211 001 Pokladnica, týmto spôsobom bol vykázaný aj v súvahe. Kontrola výdavkového pokladničného dokladu preukázala, že účtovný doklad neobsahoval správne označenie účtu, na ktorom bol účtovný prípad zaúčtovaný, čo nebolo v súlade s ustanovením § 10 ods. 1 písm. g) zákona o účtovníctve, podľa ktorého je účtovný doklad preukázateľný účtovný záznam, ktorý musí

obsahovať označenie účtov, na ktorých sa účtovný prípad zaúčtuje v účtovných jednotkách účtujúcich v sústave podvojného účtovníctva.

Vzhľadom k celkovej výške aktív účtovnej jednotky, ktorá bola v hodnote 111 972,46 eur, bol poskytnutý preddavok v sume 50 000,00 eur významnou položkou majetku, napriek tomu kontrolovaný subjekt neuviedol v poznámkach k účtovnej závierke vysvetľujúcu informáciu k poskytnutému preddavku. Podľa vyjadrenia kontrolovaného subjektu počas výkonu kontroly poskytla nezisková organizácia preddavok na projektovú dokumentáciu architektovi pre nové sociálne zariadenie, ktoré má nezisková organizácia naplánované, ale projekty boli zatiaľ majetkom projektanta, až do doriešenia finálnych podmienok pre výstavbu zo strany obce. Neuvedením informácie, ktorá významným spôsobom poskytuje pohľad na finančnú situáciu v poznámkach, bolo porušené ustanovenie § 18 ods. 5 zákona o účtovníctve, podľa ktorého sa v poznámkach uvádzajú informácie, ktoré vysvetľujú a dopĺňajú údaje v súvahe.

Kontrolou bolo ďalej zistené, že nezisková organizácia neúčtovala o vzniku právneho vzťahu s dodávateľom, čo nebolo v súlade s ustanovením § 2 ods. 2 písm. b) zákona o účtovníctve, podľa ktorého je predmetom účtovníctva účtovanie skutočností o stave a pohybe záväzkov.

Rok 2013

Účtovná jednotka vypracovala za rok 2013 účtovnú závierku so všetkými zákonom stanovenými súčasťami.

Majetok účtovnej jednotky rovnako ako jeho zdroje krytia boli v danom období v celkovej sume 132 733,92 eur. Významnými hodnotami majetku boli poskytnuté preddavky na dlhodobý hmotný majetok v sume 50 000,00 eur, pokladničná hotovosť v sume 45 278,37 eur a dopravné prostriedky v sume 14 279,00 eur. Aktíva neziskovej organizácie boli kryté vlastnými zdrojmi v hodnote 61 656,37 eur, cudzími zdrojmi v hodnote 57 131,91 eur a časovým rozlíšením v hodnote 13 945,64 eur.

Pohľadávky neziskovej organizácie boli ku koncu účtovného obdobia len krátkodobé, a to v sume 12 293,36 eur, významnou položkou pohľadávok bola pohľadávka voči ÚPSVaR Prievidza v sume 12 028,89 eur za nevyplatené refundácie výdavkov.

Záväzky neziskovej organizácie boli tvorené z dlhodobých záväzkov v sume 5 377,69 eur a krátkodobých záväzkov v hodnote 41 633,91 eur. Významnou hodnotou záväzkov boli záväzky voči orgánom sociálneho zabezpečenia v sume 18 007,87 eur a voči zamestnancom v sume 12 038,07 eur.

Kontrola zúčtovania záväzkov voči Sociálnej poisťovni a zdravotným poisťovniam preukázala, že nezisková organizácia vo viacerých prípadoch nedodrжала termín splatnosti poistného, napr. sociálne poistenie za december 2012 bolo uhradené v dvoch platbách 06. a 07. 02. 2013, za január 2013 v dvoch platbách 12. a 13. 03. 2013. Časť nezaplateného sociálneho poistenia za október 2013 a nezaplatené sociálne poistenie za november 2013 prešli ako záväzok do nasledujúceho účtovného obdobia roku 2014 napriek tomu, že nezisková organizácia disponovala ku koncu roka 2013 peňažnou hotovosťou v pokladnici, ktorá výrazne prevyšovala hodnotu záväzku. Neuhradením sociálneho poistenia, v termíne na to určenom, nepostupoval kontrolovaný subjekt v súlade s ustanovením § 143 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“), podľa ktorého poistné, ktoré platí a odvádza zamestnávateľ, je splatné v deň určený na výplatu príjmov, ktoré sú vymeriavacím základom zamestnanca. Ak nie je taký deň určený, poistné je splatné v posledný deň kalendárneho mesiaca nasledujúceho mesiaca po mesiaci, za ktorý sa platí poistné.

Účtovná jednotka hospodárila v uvedenom období so stratou 8 941,87 eur. Z hlavnej nezdaňovanej činnosti vznikla strata v hodnote 10 905,40 eur a zo zdaňovanej činnosti nezisková organizácia dosiahla zisk vo výške 2 550,03 eur.

V roku 2013 boli výnosy účtovnej jednotky v celkovej sume 327 027,29 eur. Významné položky výnosov boli v rámci nezdaňovanej činnosti prijaté dotácie na prevádzku v sume 147 580,14 eur, tržby za poskytnuté sociálne služby od klientov v sume 139 977,00 eur a finančné dary v sume 1 200,00 eur. Výnosy zo zdaňovanej činnosti tvorili tržby z prenájmu priestorov v sume 2 400,00 eur a tržby z predaja obedov v sume 150,00 eur.

Náklady neziskovej organizácie boli v celkovej sume 335 382,66 eur. Rovnako ako v predchádzajúcom účtovnom období boli všetky náklady vykázané len za nezdaňovanú hlavnú činnosť napriek tomu, že tržby boli vykázané aj za zdaňovanú činnosť. Náklady účtovnej jednotky tvorili najmä náklady na mzdy a poistenie, ďalej na spotrebované energie, materiál, opravy a udržiavanie, ostatné služby, a odpisy dlhodobého hmotného majetku.

Neúčtovanie nákladov spojených s podnikateľskou činnosťou oddelene od hlavnej činnosti v oboch účtovných obdobiach nebolo v súlade s ustanovením § 33 ods. 2 zákona o neziskových organizáciách, podľa ktorého musí nezisková organizácia viesť vo svojom účtovníctve oddelene výnosy a náklady spojené so všeobecne prospešnými službami, výnosy a náklady spojené s podnikateľskou činnosťou.

Nezisková organizácia splnila za účtovné obdobie roku 2013 zákonnú povinnosť overenia účtovnej závierky audítorom. Počas účtovného obdobia kontrolovaný subjekt zmenil audítora, čo bolo uvedené aj ako iná skutočnosť v správe nezávislého audítora, že audítor za predchádzajúce obdobie vyjadril podmienený názor. Účtovná závierka za obdobie roku 2013 podľa názoru audítora poskytovala, vo všetkých významných súvislostiach pravdivý a verný obraz finančnej situácie neziskovej organizácie.

Výročná správa

Nezisková organizácia vypracovala za roky 2012 a 2013 výročné správy, prílohami ktorých boli účtovná závierka a správa nezávislého audítora za jednotlivé obdobia. Preverenie informácií uvádzaných vo výročných správach bolo zistené, že neobsahovali prehľad o peňažných príjmoch a výdavkoch, čo nebolo v súlade s ustanovením § 34 ods. 2 písm. d) zákona o neziskových organizáciách, podľa ktorého výročná správa obsahuje prehľad o peňažných príjmoch a výdavkoch.

Inventarizácia

V účtovných obdobiach rokov 2012 a 2013 overila nezisková organizácia ku dňu zostavenia riadnej účtovnej závierky inventarizáciou, či stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve zodpovedá skutočnosti. Inventarizácia bola vykonaná na základe príkazu riaditeľky. Inventarizáciou neboli zistené inventarizačné rozdiely. Kontrolovaný subjekt mal od 01.09.2010 v platnosti internú smernicu o inventarizácii majetku a záväzkov.

Peňažné prostriedky v hotovosti účtovná jednotka inventarizovala štyrikrát za účtovné obdobie. Nezisková organizácia nemala interne upravené nakladanie s finančnou hotovosťou. V roku 2012 o peňažných prostriedkoch účtovala na účtoch 211 001 Pokladnica Nitrianske Sučany a 211 002 Pokladnica Diviacka Nová Ves. V roku 2013 mala účtovná jednotka v účtovom rozvrhu zavedené účty pre účtovanie peňažnej hotovosti 211 001 Pokladnica

PE-ES, n. o. a 211 002 Pokladnica Diviacka Nová Ves. Kontrolou podrobnej hlavnej knihy za účtovné obdobie roku 2013 bolo zistené, že kontrolovaný subjekt používal v danom období len analytický účet 211 001 Pokladnica PE-ES, n. o., napriek tomu že mal svoj účtový rozvrh zostavený vrátane analytického účtu 211 002 Pokladnica Diviacka Nová Ves, ktorý však v účtovníctve nepoužíval. Zostavenie účtového rozvrhu spôsobom, že obsahoval analytický účet, na ktorom nebol počiatočný stav, obraty ani konečný stav nebolo v súlade s ustanovením § 13 ods. 2 zákona o účtovníctve, podľa ktorého je účtovná jednotka povinná v súlade s rámcovou účtovou osnovou zostaviť účtový rozvrh, v ktorom uvedie syntetické účty, analytické účty potrebné na zaúčtovanie všetkých účtovných prípadov účtovného obdobia a na zostavenie účtovnej závierky a podsúvahové účty.

V súvislosti s vyššie uvedenými kontrolnými zisteniami, ktoré neboli v súlade so zákonom o účtovníctve, kontrolovaný subjekt nepostupoval v súlade s ustanovením § 8 ods. 1 zákona o účtovníctve, podľa ktorého je účtovná jednotka povinná viesť účtovníctvo správne, úplne, preukázateľne a zrozumiteľne.

3 Úroveň vnútorného kontrolného systému

Spôsob fungovania vnútorného kontrolného systému kontrolovaného subjektu upravoval zákon o neziskových organizáciách.

Preverím vnútorného kontrolného systému neziskovej organizácie bolo zistené, že vnútornú kontrolu zabezpečoval revízor, ktorý bol v súlade so štatútom neziskovej organizácie poskytujúcej všeobecne prospešné služby volený a odvolávaný správnu radou ako najvyšším orgánom neziskovej organizácie. Revízor bol v zmysle štatútu kontrolným orgánom neziskovej organizácie, ktorý dohliadal na jej činnosť. V kontrolovanom období vykonávali funkciu revízora postupne dve osoby, pričom ku zmene došlo počas roku 2013 z dôvodu, že pôvodný revízor požiadal správnu radu o uvoľnenie z funkcie.

Podľa vyjadrenia neziskovej organizácie revízor pôsobil v neformálnej rovine, pričom komunikácia bola aktívna, avšak neexistovala kontrolórska dokumentácia. Z tohto dôvodu nebolo možné objektívne preukázať skutočný výkon činnosti revízora.

Kontrola preukázala, že revízor nepredložil vyjadrenie k účtovnej závierke a výročnej správe správnej rade, čím nebolo dodržané ustanovenie § 25 ods. 5 písm. a) zákona o neziskových organizáciách, podľa ktorého revízor preskúmava ročnú účtovnú závierku a výročnú správu a predkladá svoje vyjadrenie správnej rade, kontroluje vedenie účtovníctva a iných dokladov, upozorňuje správnu radu na zistené nedostatky a podáva návrhy na ich odstránenie.

Hospodárenie neziskovej organizácie, spôsob použitia a vyúčtovania príspevkov poskytnutých z verejných financií bolo predmetom nasledujúcich kontrol:

- daňová kontrola vykonávaná Finančnou správou SR, predmetom ktorej bola kontrola dane z príjmov právnickej osoby za rok 2012;
- následná finančná kontrola vykonávaná MPSVaR SR predmetom kontroly boli prostriedky štátneho rozpočtu SR poskytnuté v roku 2013 – účelová dotácia;
- následná finančná kontrola MPSVaR SR predmetom kontroly boli prostriedky štátneho rozpočtu SR poskytnuté obci Diviacka Nová Ves, ktorá ich následne poskytla neziskovej organizácii ako príspevok na činnosť zariadenia pre seniorov za rok 2012;
- kontrola vykonávaná Národnou kriminálnou agentúrou Prezídia policajného zboru SR, predmetom ktorej bola kontrola plnenia povinností vyplývajúcich zo zákona č. 297/2008 Z. z. o ochrane pred legalizáciou príjmov z trestnej činnosti a o ochrane pred financovaním terorizmu.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

V čase vypracovania protokolu o výsledku kontroly nebola žiadna z vyššie uvedených kontrol právoplatne ukončená.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa 12. 09. 2014

Ing. Andrej Jankech
vedúci kontrolnej skupiny

Ing. Slavomír Škyrta
člen kontrolnej skupiny

Ing. Andrea Trstenská
člen kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bola oboznámená dňa 16. 09. 2014

Mgr. Ľubica Géczyová
riaditeľka